

Некои сметаат дека жезолот на Мојсие бил чуван во Македонија! Наводно и садот од кој пиел Исус се наоѓал во Македонија!

Пишува: Александар ДОНСКИ во кој овој настан го опишал со зборовите:

"Го молев ризничарот на садовите да ми го покаже чудотворниот жезол на Мојсие, и по колебливите одговори на овој старец, ја видов таа реткост. И што ли е тоа? Тоа е тркалезна палка со косина во вид на латинската голема буква Q, направена од некаква лушпеста материја".

Во продолжение епископот Успенски изразува сомневање дека тоа било вистинскиот жезол на Мојсие.

vinces of Turkey in Europe" by Muir Mackenzie and A.P. Irby, Лондон, 1867, стр. 8, цит. според Александар Матковски: "Македонија во делата на странските патеписци 1850-1864", Скопје, 1992)

ДЕЛОВИ ОД КРСТОТ НА КОЈ БИЛ РАСПНАТ ИСУС ХРИСТОС

Се смета дека во Македонија се чуваат и неколку парчиња од Крстот на кој бил распнат Исус Христос. Всушност, се

POZNATI RELIGIOZNI RELIKVII VO MAKEDONIJA

Како нешто што е на граница меѓу легенда и вистина, овој напис ќе го посветиме на податоците, според кои неколку вредни реликвии извесно време биле чувани во Македонија. Да ги спомнеме оние за кои најдовме податоци.

🛢 ЖЕЗОЛОТ НА МОЈСИЕ

Постои еден стар запис во кој пишува дека наводно жезолот на најголемиот старозаветен пророк Мојсие извесно време се чувал во Македонија (конкретно во манастирот "Дохијар" на Света Гора). Ваквиот податок е спомнат во патеписот на рускиот епископ Порфириј Успенски од 1858-1861 година ("Второе путешествие на Свиатои Гори Атонскои архимандрита епископа Порфирија Успенскога во год. 1858, 1859 и 1861 и описание скитов атонским", Москва, 1880, стр. 76, цит. според Александар Матковски: "Македонија во делата на странските патеписци 1850-1864", Скопје, 1992).

Епископот Порфириј Успенски извесно време престојувал на Света Гора. Кога пристигнал во манастирот "Дохијар", како на руски епископ, кој дошол да ги посети угнетените христијани, му било соопштено кои сè реликвии се чуваат во овој манастир. Меѓу другото, му било кажано дека таму се чува чудотворниот жезол на Мојсие, со кој тој своевремено со Божја помош ги направил познатите чуда опишани во Библијата. Подоцна епископот Порфириј Успенски во Мос**ква** објавил свој патепис,

САДОТ ОД КОЈ ИСУС ПИЕЛ ЗА ВРЕМЕ НА ТАЈНАТА ВЕЧЕРА

Според еден друг стар ракопис, во Македонија извесно време дури бил чуван и садот од кој Исус Христос лично пиел за време на Тајната вечера. Овој податок е спомнат во патеписот на Англичанките Мјур Мекензи и А.П. Ирби, кој тие го објавиле во Лондон во 1867 година. Предговорот на овој патепис го напишал лично Вилијам Гледстон. Мекензи и Ирби биле образовани и смели Англичанки, кои во втората половина на XIX век пропатувале поголем дел од Балканот. Во 1863 година тие престојувале и во Македонија, каде посетиле неколку градови. За време на својот престој во Солун, тие го посетиле главниот солунски манастир (чие име не го спомнуваат). Таму им биле покажани низа скапоцени предмети, за кои калуѓерите им кажале дека се подароци од Русија. На прашањето зошто Русите му дале вакви подароци на манастирот, калуѓерите одговориле дека за возврат на Русите им бил даден садот од кој Исус Христос пиел за време на Тајната вечера. Тој сад наводно бил обична тиквичка и некои сметале дека од неа Исус пиел на Тајната вечера, а други дека од неа пиел вода од изворот Самариски. Како и да е, гледаме дека постојат сведоштва, според кои, овој сад извесно време се чувал во Македонија, а потоа бил однесен во Русија. ("The Turks, the Greeks, and the Slavons, Travels in the Slavonic proсмета дека едно вакво мало парче се чува во црквата "Успение на Света Богородица" во Штип (во реонот Ново Село). Овој податок го потврдуваат и надлежните од црквата. Наводно мали парченца од овој Крст порано се давале како реликвии во поголемите регионални цркви. На таков начин вакво парче добила и црквата во Штип, која долго време во минатото била најголема активна црква во Вардарскиот дел на Македонија. Подоцна, наводно престанала таквата практика.

За парчиња од "животворното дрво Господово", кои се чуваат во Македонија, сведочи и рускиот епископ Порфириј

ЕПИСКОПОТ ПОРФИРИЈ УСПЕНСКИ ИЗВЕСНО ВРЕМЕ

MACEDONIAN AIM

Some assumes that Mousses' scepter was kept in Macedonia! Allegedly and the cup from which Jesus drank has been situated in Macedonia!

> Writer: Aleksandar DONSKI

the travelogue of the Russian bishop Porforij Uspenski from 1858-1861 (**"The second travelogue of Svitaoi Gori Atons**koi archimandrite bishop Porfirija Uspenskoga in 1858,1859,1861 and Skitov Atonskim's description ", Moscow, 1880, pp.76, quote according to Aleksandar Matkovski: **"Macedonia in the works of the foreign travel book writers 1850-**1864", Skopje, 1992).

The bishop Porfririj Uspenski stayed in Sveta Gora for a while. After his arrival in the monastery "Dohijar", as to a Russian Macedonia, where they have visited several cities. During their stay in Thessalonica, they visited the main Thessalonica's monastery (which they didn't mention the name). A series of valuable items have been shown to them, for which the monks told them that are gifts from Russia.

On the question why the Russians gave to the monastery such gifts, the monks answered that they gave the cup from which Jesus was drinking on the Last supper to the Russians for return. That cup allegedly was a common pump-

FAMOUS RELIGIOUS RELICS IN MACEDONIA

ike something that is on the border between legend and truth, this inscription we will dedicate to the data, according to which some valuable relics for a while have been kept in Macedonia. Let us mention that information that we have found.

MOUSSES' SCEPTER

There is one old scripture in which has been written that allegedly the scepter of the biggest old ledge prophet Mousses was kept for a while in Macedonia (concretely in the monastery "Dohiar" in Sveta Gora). This information is mentioned in

ПРЕСТОЈУВАЛ НА СВЕТА ГОРА

bishop, who came to visit the downtrodden Christians, it was told to him that some of the relics were kept in that monastery. Among other things, it was told to him that the miraculous scepter of Mousses has been kept there, with which in time with God's help he made the famous miracles described in the Bible. Later in Moscow, the bishop Porfirij Uspenski published his own travelogue, in which he described this event with the words"

"I begged the sacristan of the cups to show me the miraculous scepter of Mousses, and after the old man's hesitating answers, I saw that uniqueness. And what's that? That is an oval stick with escarpment in a Latin capital letter Q, made from some kind of shelled material". In continuation the bishop Uspenski expressed distrust that that was the real Mousses' scepter.

THE CUP FROM WHICH JE-SUS HAS BEEN DRINKING ON THE LAST SUPPER

According to other old handwriting, the cup from which Jesus has been drinking on the Last supper was kept in Macedonia for a while. This information is mentioned in the travelogue of the Englishwomen Mjur Mackenzie and A.P. Irby, who they published it in 1867 in London. The introduction of this travelogue was written personally by William Gladstone. Mackenzie and Irby were educated and brave Englishwomen, who in the second half of the XIX century traveled bigger part of the Balkan. In 1863 they also stayed in ers thought that He was drinking with it from the Samariski's source. Anyway, we can see that evidences exist, according to which, this cup was kept in Macedonia for a while, after which was carried to Russia. ("The Turks, the Greeks, and the Slavons, Travels in the Slavonic provinces of Turkey in Europe" by Muir Mackenzie and A.P. Irby, London, 1867, pp.8 quote according to Aleksandar Matkovski: "Macedonia in the works of the foreign travel book writers 1850-1864", Skopje, 1992).

kin and some thought that Jesus was drin-

king from it on the Last supper, and oth-

PIECES OF THE CROSS ON WHICH JESUS WAS CRUCI-FIED

It is considered that several pieces of the cross on which Jesus was crucified are being kept in Macedonia. Actually, it's considered that one small piece is being kept in the church "Ascension of the Mother of God" in Stip (in the region Novo Selo). This information has been verified by the church's authority. Allegedly small parts of this cross were given as relics in the bigger regional churches before. On that way, that kind of a piece was given to the church in Stip, which was the biggest active church in the Vardar part of Macedonia for a long time. Later, allegedly that kind of a practice has been stopped.

For the pieces from "the God's life giving tree", which are kept in Macedonia, the Russian bishop Porfirij Uspenski also testifies, for who we said that in the middle of the XIX century was staying in Sve-

<u>Македонска кауза</u>

Успенски, за кого рековме дека во средината на XIX век престојувал во Света Гора. Тој пишува дека во манастирот "Дохијар" му биле покажани три крста (два сребрени и еден златен), во кои имало вметнато парчиња од животворното дрво Господово. (**"Второе** путешествие на Свиатои Гори Атонскои архимандрита епископа Порфирија Успенскога во год. 1858, 1859 и 1861 и описание скитов атонским", Москва, 1880, стр. 76, цит. според Александар Матковски: **"Македонија во делата на странските патеписци** 1850-1864", Скопје, 1992)

ПОСМРТНИТЕ ОСТАНКИ НА ПОЗНАТИ СВЕТИТЕЛИ

Познато е дека голем број христијански светители престојувале на територијата на Македонија (претежно во манастирите на Света Гора). Некои од овие светители и починале во Македонија, каде биле и погребани. Сигурно дека би било интересно истражување во насока на давање концизен одговор на прашањето чии мошти од погребаните светители се чуваат во Македонија. Но, сега нема да се задржиме на оваа тема, туку само ќе ги издвоиме можеби најважните светители чии мошти се чуваат во Македонија.

Постои запис, според кој во веќе спомнатиот манастир "Дохијар" на Света Гора, се чувале дел од посмртните останки на Света Марија Магдалена и на Светиот Исусов апостол Филип (**"Второе путешествие на Свиатои Гори Атонскои архимандрита епископа Порфирија Успенскога во год. 1858, 1859 и 1861 и описание скитов атонским**", Москва, 1880, цит. според Александар Матковски: **"Македонија во делата на странските патеписци 1850-1864"**, Скопје, 1992).

Да се потсетиме дека Свети Филип бил еден од дванаесетте Исусови апостоли и тој, според еден апокрифен ракопис, за време на својот престој во Атина во I век по Христа, имал средби со многумина Македонци (подетаљно во книгата "Исус Христос и Македонците" од А. Донски).

Што може да се заклучи во врска со овие податоци? Навистина тогаш тешко можело да се докаже дали овде спомнатите реликвии (жезолот на пророкот Мојсие, садот од кој пиел Исус, дел од посмртните останки на Свети Филип и Света Марија Магдалена), биле автентични или, пак, на овој начин угнетените македонски христијани сметале дека можат да го свртат вниманието на останатите христијански земји, надевајќи се дека ќе ги ослободат побрзо. Сепак, не треба целосно да се исклучи макар и најминималната можност за претпоставка за автентичноста барем на некоја од овие реликвии, затоа што никој не може да знае што се криело низ вековите по македонските манастири и цркви, особено на Света Гора, која е еден од водечките центри во христијанството. ta Gora. He writes that three crosses (one gold and two silver ones) have been shown to him in the monastery "Dohijar", in which pieces of the God's life giving tree were inlet in them. ("The second travelogue of Svitaoi Gori Atonskoi archimandrite bishop Porfirija Uspenskoga in 1858,1859,1861 and Skitov Atonskim's description ", Moscow, 1880, pp.76, quote according to Aleksandar Matkovski: "Macedonia in the works of the foreign travel book writers 1850-1864", Skopje, 1992).

It is known that a large number of the Christian saints were staying on the territory of Macedonia (most likely in the monasteries on Sveta Gora). Some of these saints have died in Macedonia, where they have been buried. It is sure that this will be an interesting discover in way of giving a concise answer on the guestion which relics from the buried saints are being kept in Macedonia. But, now we won't detain on this topic, but only we'll separate maybe the most important saints whose relic are being kept in Macedonia. There is a scripture, according to it, the relic of St. Maria Magdalena and St. Jesus' apostle Philip have been kept in the already mentioned monastery "Dohijar" on Sveta Gora ("The second travelogue of Svitaoi Gori Atonskoi archimandrite bishop Porfirija Uspenskoga in 1858, 1859, 1861 and Skitov Atonskim's description ", Moscow, 1880, pp.76, quote according to Aleksandar Matkovski: "Macedonia in the works of the foreign travel book writers 1850-1864", Skopje, 1992).

Let us remind ourselves that St. Philip was one of the twelve Jesus' apostles and he according to apocryphal handwriting, during his stay in Athens in the I century AC, he had meetings with many Macedonians (details in the book "Jesus Christ and the Macedonians" by A. Donski). What can be concluding in relation with this information? Truly in that time it was hard to prove if the mentioned relic (Mousses scepter, the cup from which Jesus was drinking, part of the St. Philip and St. Maria Magdalena relic) were authentic or on this way the downtrodden Macedonian Christians considered that they can turn back the attention of the residua Christian countries, hoping that they will be liberated sooner. Anyway, maybe there is the most minimal possibility for assumption about the authenticity even on some of these relics, because nobody can know what has been hiding trough the centuries in the Macedonian's monasteries and churches, especially on Sveta Gora, which is on of the leading centers in the Christianity.

(продолжува)

(to be continued)